

УДК 343.14+340.1+342.5+7

Кириченко Олександр Анатолійович –

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри права факультету економіки і права,
Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика

Oleksandr A. Kirichenko –

Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Head of the Department of Law,
Faculty of Economics and Law,
Pylip Orlyk International Classical University
(2 Kotelnikova Street, Mykolaiv, 54003, Ukraine)
alankir23@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-8748-6431>

Докорінне реформування президентатури, прокуратури, публічнотури і всієї іншої системи антиделіктних органів як основи розбудови правової держави гуманізму в контексті мегагенезису еволюції цивілізації людства

З метою презентації належної доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної основи розбудови у будь-якій країні світу правової держави, що може попередити ймовірний вкрай небажаний кінець мегагенезису еволюції цивілізації людства, запропоновано системно-правове обґрунтування необхідності докорінного реформування інституту президента держави або президентатури та прокуратури в своєрідну наглядову гіпергілку державної влади, а всю існуючу і перспективну систему антиделіктних органів в найбільш потужних помічниках цієї гілки влади. У такому аспекті запропоновано реформувати суд у вигляді єдиного антиделіктного органу із конституційною, антикримінальною, адміністративною, трудовою, де-факто майново-договірною і де-юре майново-договірною судовими палатами вищого суду та обласних судів, а також із відповідною спеціалізацією суддів місцевих судів. Розкрита сутність докорінного реформування публічнотури та адвокатури, що мають діяти на основі принципу єдиноначальності та отримання заробітної платні та інших матеріальних преференцій лише від держави і забезпечувати у повному обсязі юридичну допомогу відповідно потерпілому та переслідуваній особі та тісно пов'язаних з ними інших особам у всіх видах антиделіктного судочинства. Звернуто увагу, що в якості єдиного антиделіктного органу і на цих же принципах також мають діяти за всіма необхідними спектрами спеціалізації структурних підрозділів і співробітників слідчотура, ордистатури, експертнотури та виконавчотури.

Ключові слова: інститут президента держави або президентатура і прокуратура як своєрідна наглядова гіпергілка державної влади, суд, публічнотура, адвокатура, слідчотура, ордистатура, експертнотура, виконавчотура.

A.A. Kirichenko Radical Reform of the Presidential Office, Public Prosecution Office, Public Offices and Other Entire System of Antidelictal Organs as the Basis for Building a Legal State of Humanism in the Context of the Megagenesis of the Evolution of Human Civilization

In order to present the proper doctrinal, project legislative and other applied basis for the development of a legal state in any country in the world, which can prevent the probable extremely undesirable end of the megagenesis of the evolution of human civilization, a systemic and legal justification of the need for a radical reform of the institution of the president of the state or the presidency (presidency) and the prosecutur (prosecutor's office) into a kind of supervisory hyperbranch of state power, and the entire existing and prospective system of antidelictal organs into the most powerful assistants of this branch of power, is proposed.

It is emphasized, that the institution of the President of the State, as the presidency and the prosecutur, should acquire the status of a supervisory hyperbranch of state power for the implementation of the specified

supervision over the accurate, uniform and strict observance of laws and other legal acts by the subjects of power of other branches of state power (legislative, antidelictal, lawenforcement) and all other social subjects, as well as for the most effective, rational and high-quality fulfillment by the subjects of power of the basic constitutional duty of the state to know, recognize, ensure and strictly observe the legal status of all compatriots, promptly prevent violations of their legal status, restore it as fully as possible and strictly bring the guilty to the appropriate type, nature and severity of legal liability.

It is noted, that this, on the one hand, innovative, and, on the other hand, natural, state status of the institution of the President of the State as the presidencytura and the prosecutura is fully consistent with the requirements of paragraph 57, section IV of the Venice Commission Report «Rule of Law», according to which, «in addition, there should be an institution or organization - as a certain prosecutor, which to a certain extent should also be independent of the executive branch and which ensures, that the violator of the law - even when the victims do not declare it - comes before the court».

It is proposed to reform the court in the form of a single antidelictal organ consisting of the constitutional, anticriminal, administrative, labor, de=facto property-contractual and de-jure property-contractual judicial chambers of the supreme and regional courts, as well as with the appropriate specialization of judges of local courts.

The essence of the radical reform of the publictura and the advocacytura is revealed, which should operate on the basis of the principle of single leadership and receiving salaries and other material preferences only from the state and provide full legal assistance to the victim and the persecuted person, respectively, and other persons, closely related to them, in all types of antidelictal proceedings.

Special attention is paid to the fact, that as a single antidelictal organ and on the same principles, the investigativetura, the ordistratura, the expertotura and the executivetura should also operate according to all necessary ranges of specialization of structural units and employees.

It is emphasized, that the receipt, first of all, by the pursuer and the lawyer, as well as other antidelictologists, of any material and other benefit from the client or in his interests from any other social entity should be regarded as nothing other than a bribe (receiving an unlawful benefit) or extortion with increased (up to the death penalty) anticriminal liability.

Keywords: *the institution of the president of the state or the presidencytura and the prosecutura as a kind of supervisory hyperbranch of state power, the court, the publictura, the advocacytura, the investigativetura, the ordistratura, the expertotura, the executivetura.*

Постановка проблеми. У низці останніх публікацій автора викладено інноваційне розуміння мегагенезису еволюції цивілізації людства із супутнім розвитком юриспруденції (правології, антиделіктології) як основи правової держави гуманізму, а власне гіперепохи і макроепохи зародження і розвитку відповідно доприматного і приматного базису людської цивілізації; епох квазілюдської і паралюдської цивілізації із появою неписаних морально-релігійних звичаїв; епох доіндустріальної і індустріальної людської цивілізації із появою писаних морально-релігійних канонів і світських правових актів; а також епохи еголюдської цивілізації із появою правознавства і правоохоронної діяльності як базисних спеціальностей юриспруденції і реформуванням їх в Правологію і Антиделіктологію - основи правових держав гуманізму у вигляді інновацій наукової школи юриспруденції професора

Аланкіра; та, на кінець, епохи де-факто людської цивілізації із припиненням суспільного керування базисними інстинктами людини (індивідуальним егоїзмом, колективним егоїзмом у формі релігії і націоналізму) до появи суто об'єктивних критеріїв наступних епох такого мегагенезису [23, с. 2, 22-23; 24, с. 2, 22-24; 25, с. 19, 28-29; та ін.]. При цьому був зроблений надто невтішний акцент уваги на тому, що є достатньо обґрунтовані побоювання того, що мегагенезис еволюції людської цивілізації може припинитися на стадії епохи еголюдської цивілізації за вини самого людства !!!, яке на основі суто егоїзму і, головне, фактичної відсутності притаманному власне людині найвищого суто цивілізаційного рівня розуму зруйнує само себе в ядерній чи іншій аналогічній гіперсмертоносній світовій війні !!!??? [23, с. 20; 24, с. 21; 25, с. 27; та ін.].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У той же час завадити вказаному ймовірному надто жажливому результату завершення еволюції людства в певній мірі можуть наявні і надто широко оприлюднені [24, с. 432-920; та ін.] понад 300 інновацій наукової школи юриспруденції професора Аланкіра як належної доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної основи розбудови будь-якої держави світу як власне правової держави гуманізму [23, с. 19; 24, с. 8; 25, с. 26; та ін.].

У такому аспекті найбільш правильне сприяння і практична реалізація розробленого автором та іншими представниками наукової школи юриспруденції професора Аланкіра інноваційного підходу щодо докорінного реформування сутності функцій інституту президента держави або президентатури та органів прокуратури як його правої руки, а також появи нових або кардинальне вдосконалення сутності і функцій усієї системи антиделіктних органів. насамперед, публічнотури, адвокатури, слідчотури, ордиатури, експертнотури і виконавчотури, з тим щоб перетворити президентатуру і органи прокуратури на своєрідну наглядову гіпергілку державної влади, а всі інші антиделіктні органи на їх надійних помічників щодо здійснення вказаного нагляду за точним, одноманітним і неухильним дотриманням законів та інших правових актів з боку представників усіх інших гілок державної влади (правотворчої, правозастосовчої, антиделіктної) та всіх інших суб'єктів владних повноважень та всіх інших соціосуб'єктів, а як наслідок, і за найбільш ефективним, раціональним та якісним виконанням суб'єктами владних повноважень базисного конституційного обов'язку держави за пізнанням, визнанням, забезпеченням правового статусу всіх співвітчизників, оперативним попередженням порушення їх правового статусу та максимально можливого його відновлення [23, с. 322-323; 24, с. 317; 25, с. 26; та ін.].

Невирішені раніше проблеми. Достатньо детальне системно-правове обґрунтування необхідності вказаного докорінного реформування інституту президента держави або президентатури та прокуратури як його правої руки у своєрідну наглядову гіпергілку державної влади, а також всієї існуючої і перспективної системи антиделіктних

органів як базисних помічників вказаної наглядової гіпергілки влади, що обґрунтована і надто широко апробована автором та іншими представниками наукової школи професора Аланкіра у цілій низці публікацій [12, с. 59-77; 13, с. 9-31; 14, с. 52-66; 15, с. 25-32; 16, с. 65-69; 17, с. 5-14; 18, с. 25-32; 19, с. 166-188; 20, с. 159-181; 21, с. 200-224; 22, с. 192-216; 23, с. 213-227; 24, с. 209-223; та ін.], але, нажаль, до цього часу дані інновації по суті залишається непоміченими зі сторони вітчизняної і закордонної юридичної науково-педагогічної спільноти і законодавців, що робить доцільним продовження належної фахової наукової апробації даного інноваційного підходу з метою започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки загально визнаного варіанту доктринального, проектного законодавчого та іншого прикладного його впровадження в контексті розбудови у будь-якій державі світу правової держави розвинутого гуманізму.

Метою статті є фахова наукова апробація обґрунтованого і поступово розвинутого автором та іншими представниками наукової школи професора Аланкіра інноваційного розуміння докорінного реформування інституту президента держави або президентатури, прокуратури та всієї існуючої і перспективної системи антиделіктних органів з метою започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки загально визнаного варіанту доктринального, проектного законодавчого та іншого прикладного його впровадження в контексті розбудови у будь-якій державі світу правової держави розвинутого гуманізму.

Викладення основного матеріалу. Обґрунтування шляхом проведення відповідного системно-правового дослідження необхідності докорінного реформування інституту президента держави або президентатури, прокуратури та всієї існуючої і перспективної системи антиделіктних органів як належної доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної основи реального становлення у будь-якій державі світу правової держави розвинутого гуманізму доцільно викласти у дійсній вітчизняній фаховій науковій публікації наступним чином.

Фактично у силу вимог ч. 2 ст. 3, ч. 6 ст. 55 і ч. 2 ст. 102 Конституції України [26] українська держава є власне президентською

республікою. Адже тільки Президент української держави і ніякий інший суб'єкт владних повноважень в кінцевому підсумку відповідає за неухильне дотримання Основного закону та інших правових актів і правового статусу всіх співвітчизників [12, с. 59; 13, с. 9; 14, с. 52].

Для цього ч. 6 ст. 55 Конституції України і надає Президенту України в розпорядження будь-які заходи прямо не заборонені законом [26], а вимоги ч. 2 ст. 3 і ч. 2 ст. 102 Конституції України [26] покладають на даного суб'єкта владних повноважень прямо таки обов'язок з тим, щоб він негайно припиняв незаконні діяння та/чи скасовувати нелегітимні рішення та/або правові акти суб'єктів владних повноважень, і навіть остаточні, але незаконні, судові рішення¹ [12, с. 59-60; 13, с. 9; 14, с. 52].

При цьому слід мати на увазі, що відсутні строки давності для застосування Президентом української держави на виконання названих вимог ч. 2 ст. 3, ч. 6 ст. 55 і ч. 2 ст. 102 Конституції України [26] власне вказаних засобів забезпечення неухильного дотримання на території нашої країни будь-яких правових актів та правового статусу всіх співвітчизників. Строки давності існують із певними винятками лише для застосування заходів карально-виховної юридичної відповідальності [12, с. 60; 13, с. 9; 14, с. 53].

Вказані цілі також ніяк не можна досягти без реального докорінного перетворення повноважень органів прокуратури в Праву руку Президента держави із поверненням та оновленням власне у Конституційному кодексі України (а рівно поновити чи передбачити в Основному законі будь-якої іншої держави світу) природної функції прокуратури по здійсненню нагляду за точним, одноманітним і неухильним дотриманням законів та інших правових актів з боку будь-яких соціосуб'єктів, а як наслідок, й за найбільш ефективним, раціональним та якісним виконанням суб'єктами владних повноважень базисного конституційного обов'язку держави із пізнання, визнання, забезпечення і неухильного дотримання правового статусу всіх співвітчизників, попередження порушення даного правового статусу і в разі порушення - за максимально повним його відновленням і

неухильним притягненням винних у цих порушеннях до відповідного виду, характеру і ступеня тяжкості юридичної відповідальності.

У такому разі інститут президента держави як президентатура та органи прокуратури мають набути статус наглядової гіпергілки державної влади за здійсненням вказаного нагляду за точним, одноманітним і неухильним дотриманням законів та інших правових актів з боку суб'єктів владних повноважень інших гілок державної влади (правотворчої, антиделіктної, правозастосовчої) і всіх інших соціосуб'єктів, а також за найбільш ефективним, раціональним та якісним виконанням суб'єктами владних повноважень базисного конституційного обов'язку держави із пізнання, визнання, забезпечення і неухильного дотримання правового статусу всіх співвітчизників, оперативного попередження порушення їх правового статусу, максимально повним його відновленням та за неухильним притягненням винних до відповідного виду, характеру і ступеня тяжкості юридичної відповідальності [12, с. 60; 13, с. 53].

Вказаний, з однієї сторони, інноваційний, а, з іншої сторони, природний, державний статус інституту президента держави як вже президентатури та органів прокуратури у повній мірі узгоджується із вимогами п. 57 розд. IV Доповіді Венеціанської Комісії «Верховенство права» згідно із якими, «понад те, має існувати установа чи організація - як певний обвинувач, яка до певної міри має бути теж незалежною від виконавчої влади і яка забезпечує, щоб порушник закону - навіть коли потерпілі не заявляють про це - постав перед судом» [2, с. 32; 12, с. 60; 13, с. 9; 14, с. 53].

Власне тому не лише ніяк не узгоджується з даним висновком, а й виглядає принаймні відверто юридично некомпетентною та/чи явно цинічною і політично шахрайською позиція українських міжнародних «партнерів» [1; 3; 4; 40; 41; та ін.], аналіз чисельних висновків і позицій яких у контексті аналітичного співвідношення перш за все нав'язаного ними варіанту так званого «реформування» органів прокуратури на підставі суто «європейських

¹ Власне дані обставини і мають виключати Президента української держави із переліку державних органів, які зобов'язані на підставі вимог ч. 2 ст. 19 Конституції

України діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [13, с. 9; 14, с. 52; 233].

стандартів» із фактично існуючими майже десять років із самого початку часів української незалежності і аж до 12 липня 2001 р. вказаними природними функціями прокуратури у формі загального нагляду та інституту президентства [29] вже було детально досліджено у низці авторських публікацій [12, с. 61-75; 13, с. 10-29; 14, с. 54-63].

У такому аспекті доцільно лише звернути увагу на те, що до 12 липня 2001 р. згідно ст. 5 «Основні функції прокуратури» закону «Про прокуратуру» :

1. Основними функціями прокуратури є :

1) нагляд за додержанням законів усіма органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами та громадянами;

2) нагляд за додержанням законів органами, які ведуть боротьбу із злочинністю та іншими правопорушеннями і розслідують діяння, що містять ознаки злочину;

3) розслідування діянь, що містять ознаки злочину;

4) підтримання державного обвинувачення, участь у розгляді в судах кримінальних, цивільних справ та справ про адміністративні правопорушення і господарських спорів у арбітражних судах;

5) нагляд за виконанням законів у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, при виконанні покарань та застосуванні інших заходів примусового характеру, які призначаються судом;

6) нагляд за додержанням законів органами військового управління, військовими об'єднаннями, з'єднаннями, частинами, підрозділами, установами і військовими навчальними закладами та посадовими особами Збройних Сил, Прикордонних військ, Управління державної охорони, Служби

безпеки України та інших військових формувань, дислокованих на території України. Прокуратура бере участь у розробленні органами державної влади заходів запобігання злочинам та іншим правопорушенням, у роботі по вдосконаленню та роз'ясненню законодавства.

2. На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені законами України [29].

Тут, як бачимо, у відповідності із п. 1 і частково п. 6 ч. 1 даної статті ще зберігався у повній мірі так званий «загальний прокурорський нагляд» і, навіть, згідно п. 6 ч. 1 цієї статті – і функція прокуратури із вдосконалення та роз'яснення законодавства [35], що у повній мірі узгоджується із розглянутою інноваційною функцією докорінне реформованої прокуратури як своєрідної наглядової гіпергілки влади.

У той же час після 12 липня 2001 р. редакція ст. 5 «Функції прокуратури» закону «Про прокуратуру» докорінне змінилася вже таким чином, що прокуратура повністю втратила функції загального нагляду і участі у розробці та роз'ясненню законодавства,² [35] що вже поряд зі змінами в Конституцію України від 2 червня 2016 р. [26], коли замість самостійного розд. VII «Прокуратура» із трьома статтями конституційний правовий статус прокуратури докорінне погіршився і перемістився у наступний розд. VIII «Правосуддя» Основного закону із всього однією прокурорською статтею поряд із дев'ятьма суто суддівськими статтями і по одній статті вищої ради правосуддя та адвокатури [26], вже й де-юре у повному обсязі перетворило даний колишній надто потужний де-факто самостійний конституційний державний орган у частковий додаток так званого правосуддя із наступними просто таки цинічними знуцаннями на цим державним органом.³

² Оскільки вказана стаття базового прокурорського закону набула вже такої редакції :

1. Прокуратура України становить єдину систему, на яку відповідно до Конституції України та цього Закону покладаються такі функції : 1) підтримання державного обвинувачення в суді; 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом; 3) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також

при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

2. На прокуратуру не може покладатися виконання функцій, не передбачених Конституцією України ([254к/96-ВР](#)) і цим Законом [35].

³ Зокрема, найбільш відверта дискримінація і цинічне публічне приниження співробітників органів прокуратури закладені у законах про державний бюджет на 2021, 2022, 2023, 2024 та, принаймні, 2025 рік, згідно ст. 7 якого, **суддям та всім іншим без винятку співробітникам антиделіктних органів для розрахунку базового розміру посадового окладу береться прожитковий мінімум для**

Також особливу увагу варто звернути і на те, що ще у 2010 р. автор та інші представники наукової школи юриспруденції професора Аланкіра запропонували [27, с. 42-43] і до цього часу послідовно відстоювали **новітню доктрину докорінного реформування традиційної судової влади в єдиний антиделіктний орган** в особі Верховного суду України із вичерпним набором судових палат: конституційної, антикримінальної, адміністративної, трудової, де-факто майново-договірної чи цивільної та де-юре майново-договірної чи господарської, що мають дублюватися на рівні обласних судів і реалізовуватися за допомогою відповідної спеціалізації суддів місцевих судів) [24, с. 217].

З урахуванням викладеного існуючу функцію прокуратури із процесуального керівництва слідством треба передати керівникам слідчих підрозділів **слідчотури** (об'єднаної на основі принципу єдиноначальності по всьому спектру підслідності) [12, с. 75; 13, с. 29; 14, с. 64].

Функцію ж обвинувачення та іншого захисту правового статусу потерпілого треба передати заново створеному антиделіктному органу - **публічнотурі**, що у розвиток її функцій [12, с. 75; 13, с. 29; 14, с. 64] теж має діяти на принципі єдиноначальності, отримувати зарплатню та інше матеріально-технічне забезпечення лише від держави та мати два підрозділи :

а) обвинувачення і іншого переслідування правопорушника та іншого захисту правового статусу потерпілого і інших тісно пов'язаних з ним процедурою соціосуб'єктів у всіх видах судочинства;

б) іншої юридичної допомоги потерпілому та іншим тісно пов'язаним з ним процедурою соціосуб'єктам [24, с. 218].

У такому разі докорінному реформуванню має бути піддана й **адвокатура**, яка у розвиток її функцій [12, с. 75; 13, с. 29; 14, с. 64] також має діяти на принципі єдиноначальності, отримувати заробітну плату й інше матеріально-технічне забезпечення лише від держави, а отримання будь-якої матеріальної та іншої вигоди від клієнта чи в його інтересах від будь-якого іншого соціосуб'єкта має розцінюватися не інакше як

хабар (отримання неправомірної вигоди) чи побори із посиленою (аж до смертної кари) антикримінальною відповідальністю, а в структурі даного принципово реформованого антиделіктного органу також мають бути лише два підрозділи :

а) захисту правового статусу правопорушників та інших тісно пов'язаних з ним процедурою соціосуб'єктів у всіх видах судочинства;

б) іншої юридичної допомоги правопорушнику та іншим тісно пов'язаним з ним процедурою соціосуб'єктам [24, с. 218].

Тобто, публічнотура та адвокатура мають забезпечувати у повному обсязі юридичну допомогу відповідно потерпілому та переслідуваній особі та іншим тісно пов'язаним з ними особам у всіх видах антиделіктного судочинства.

Доречним буде й підкреслити, що існуюча століттями сутність традиційної адвокатської діяльності, основаної на отриманні заробітної плати та будь-якої іншої вигоди лише від клієнта чи в його інтересах від інших осіб, що фактично є найпотужнішим корупційним фактором, сформувало багатьох адвокатів протягом їх багаторічної практичної діяльності у відверто цинічних корупціонерів.

А на підставі прямої вказівки у п. 3 ч. 1 ст. 38 «Суддя Верховного Суду» закону України «Про судоустрій і статус суддів» [38] та у п. 1 ч. 4 ст. 7 «Спеціальні вимоги до судді Вищого антикорупційного суду» закону України «Про Вищий антикорупційний суд» [283], відсутності заборони у ч. 3 ст. 27 «Вимоги до кандидатів на посаду прокурора» закону України «Про прокуратуру» [36] і прямого заклику керівництвом Офісу Генеральної прокуратури [6] посади суддів касаційних і антикорупційних судів та прокурорів Офісу Генерального прокурора зайняло чимало адвокатів [12, с. 75-76; 13, с. 29; 14, с. 64].

При цьому в п. 1 ч. 4 ст. 7 «Спеціальні вимоги до судді Вищого антикорупційного суду» закону України «Про Вищий антикорупційний суд» міститься пряма заборона зайняття прокурорами посади судді Вищого антикорупційного суду [28], що **ще раз**

працевдатних осіб у розмірі 2102 гривні, а лише для співробітників прокуратури - 1600 гривень !!!??? [24, с. 224; 30-34].

остаточно переконує у тому, що розробники даного закону, що здійснювалося як раз під пильним керівництвом українських міжнародних «партнерів», ставили за мету зайняття посад суддів даного суду до кісток промочених корупцією адвокатами, а не природними та іншими ворогами корупції – співробітниками прокуратури та ін. !!! [12, с. 76; 13, с. 29-30; 14, с. 64-65].

І дані обставини створили додаткову надто потужну умову для процвітання власне кримінального провадження, коли вже неважко було при остаточному вирішенні певної кримінальної справи добитися того, щоб через корупційний вплив на склад суду в її розгляді приймали судді і прокурор як колишні адвокати та власне адвокати !!! **Можливо в досягненні і такої мети також полягає сутність європейських «стандартів» правосуддя !!!???** [12, с. 76; 13, с. 30; 14, с. 65].

У контексті найбільш ефективного, раціонального та якісного пізнання, визнання, забезпечення і дотримання та в разі порушення максимально повного відновлення правового статусу соціосуб'єктів, попередження правопорушень і неухильного притягнення винних у скоєнні цих правопорушень до відповідного виду, характеру і ступеня тяжкості юридичної відповідальності має бути докорінно реформована сутність і функції й всіх інших без винятку антиделіктних органів, особливо, **експертнотури, ордістатури і виконавчотури** [12, с. 76-77; 13, с. 30-31; 14, с. 65-66], які також мають бути у вигляді єдиного антиделіктного органу, діяти на основі принципу єдиноначальності, отримувати заробітну плату й інше матеріально-технічне забезпечення лише від держави, а отримання будь-якої матеріальної та іншої вигоди від клієнта чи в його інтересах від будь-якого іншого соціосуб'єкта має розцінюватися не інакше як хабар (отримання неправомірної вигоди) чи побори із посиленою (аж до смертної кари) антикримінальною відповідальністю, і у своїй діяльності функціонувати додатково на основі принципу спеціалізації всіх існуючих видів :

1. Експертних досліджень у всіх основних видах судочинства : антикримінальному, адміністративному, трудовому, де-факто майново-договірному чи цивільному і де-юре

майново-договірному чи господарському [12, с. 76; 13, с. 30-31; 14, с. 65].

Даний підхід має поєднати всі види досліджень на основі запропонованої автором та Ю.О. Ланцедовою **інноваційної класифікації антиделіктних та інших експертних досліджень за базисною основою дослідження на класи, роди та види :**

- **клас криміналістичних експертиз**
[роди : вогнепальної зброї, боєприпасів і слідів протиправного поводження з ними; механічної зброї, боєприпасів і слідів протиправного поводження з ними; вибухової зброї, вибухових пристроїв і речовин, засобів підризу і слідів протиправного поводження з ними; речовин, матеріалів і виробів з них (**види :** ґрунтів та речовин ґрунтового походження; волокнистих матеріалів та виробів з них; пально-мастильних матеріалів і нафтопродуктів; скла, кераміки та виробів з них; лакофарбових матеріалів, покриттів та фарби; полімерних матеріалів, пластмаси та виробів з них; металів, сплавів та виробів з них; наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів; тютюну і предметів куріння; харчових продуктів; спиртовмісних рідин; сильнодіючих та отруйних речовин; речовин хімічних виробництв та спеціальних хімічних речовин; та ін.); відновлення знищених текстів і маркувальних позначень; трасологічної (**види :** трасологічна експертиза знарядь злочину, пристроїв та механізмів та його слідів; [11, с. 420] трасологічна експертиза відбитків протекторів шин та інших деталей автотранспорту; трасологічна експертиза відбитків взуття та інших видів одягу та його аксесуарів; дактилоскопічна експертиза; експертиза відбитків іншого шкірного покриву людини; трасологічна експертиза замків та пломб та ін.); фоноскопічної; комісійної одорологічної (**види :** звичайна комісійна одорологічна експертиза, діагностична комісійна одорологічна експертиза); почеркознавчої (**види :** почеркознавча експертиза текстів; почеркознавча експертиза підписів); авторознавчої (**види** залежно від об'єкта авторського права, що оскаржується); портретної (**види :** фотозображень та технічних засобів їх виготовлення; відеозображень та технічних засобів їх виготовлення; голограм та технічних засобів з виготовлення; ідентифікації людини по

черепу та його фото- або відеозображень; та ін.); технічної (види: автотехнічні, будівельно-технічна, пожежно-технічна, земельнотехнічна, комп'ютерно-технічна, дорожньо-технічна, електротехнічна та ін.); технологічної (види залежно від галузі виробництва матеріальних благ та послуг.); товарознавчої (види залежно від виду товару чи іншого виробу); бухгалтерської; фінансово-економічної, біологічної, інженерно-екологічної, мистецтвознавчої, військової та ін.);

- **клас медичних експертиз** [роди: геноскопічної; імунологічної; біологічної; цитологічної; трасологічної; токсикологічної; трасосубстанцій, механізм появи і зміни яких пов'язаний із механізмом утворення пошкоджень на тілі людини; трупу людини та ін.];

- **клас досліджень психіки людини** [роди: психологічної, що досліджує різні особливості психіки людини; [11, с. 421] психіатричної, що досліджує різні відхилення і захворювання психіки людини, в т. ч. що встановлює факт наявності та/чи визнання необхідності лікування різних проявів залежності психіки людини, що може бути підставою для виділення відповідних **видів даного роду експертизи**];

- **клас наркологічних експертиз**, що встановлює факти наявності і необхідності лікування різних проявів психічної та/чи обмінної залежності: алкоголізму, наркоманії, токсикоманії та ін., згідно чого також можуть визначатися відповідні **види даного класу експертних досліджень**⁴ [11, с. 422].

2. Ордістичної діяльності - в межах спеціалізації такої діяльності за антиделіктними органами, які її проводять [12, с. 77; 13, с. 31; 14, с. 66].

3. Виконавчої діяльності – виконання остаточних судових рішень по всім видам судочинства з існуванням двох департаментів:

3.1. Виправно-трудового чи пенітенціарного (виконання судових рішень із засудження підсудного до смертної кари чи іншої вищої міри покарання та позбавлення чи іншого обмеження його волі).

3.2. Виконання інших судових рішень та виконавчих проваджень [12, с. 77; 13, с. 31; 14, с. 66].

Автор також вважає за необхідне підкреслити що, існує принципова можливість суттєво реформувати процес подолання правопорушень у будь-якій сфері суспільного життя шляхом суцільного такого вживлювального в тіло людини мікрочіпу, що має забезпечити цілодобовий запис місцезнаходження та діянь кожної без винятку людини [13, с. 31; 14, с. 66].

У будь-якому випадку таке мікрочіпування може забезпечити постійну об'єктивізацію місцезнаходження будь-якої людини в певний момент часу, встановлення чого є базисним юридичним фактом у процесі розкриття та іншого подолання кримінальних і інших правопорушень.

І цього вже неможливо уникнути різного роду маскуванням своїх зовнішніх індивідуалізуючих ознак (переодяганням, носінням маски тощо, навіть, пластичними хірургічними операціями та ін.) [14, с. 66-67].

У той же час, наприклад, Біл Гейтс, якого іноді називають автором чи, принаймні, послідовним прихильником даної ідеї [5], сказав, що він ніколи не займався мікрочіпами і це майже неможливо спростувати, оскільки це така дурниця і так дивно, його турбує існування такого роду божевільних ідей [42].

Але автор цілком самостійно дійшов до даної ідеї ще у 2000 р. і сповістив про неї у доповіді поряд з низкою інших інноваційних підходів подолання кримінальних правопорушень перед представниками американської делегації на зустрічі в Кримському юридичному інституті Одеського університету внутрішніх справ [7, с. 135-139; 14, с. 67].

Відомості, отримані з мікрочіпів, мають використовуватися лише з метою подолання кримінальних правопорушень, а розголошення цих відомостей з іншої метою у формі:

а) недбалості має тягти засудження винної особи на 10 років позбавлення волі;

б) самовпевненості чи непрямого умислу – 15 років;

в) прямого умислу – лише до смертної кари.

Аналогічна відповідальність має чекати й кожного з тих, хто будь-якимось чином буде

⁴ Коли спеціалізація і субспеціалізація експертів в межах діяльності експертнотури може здійснюватися не лише за

класами і родами, а за запропонованими видами чи групи видів експертних досліджень.

навмисно перешкоджати такого роду мікрочіпуванню або здійсненню об'єктивного відеозапису на мікрочіпі [13, с. 31; 14, с. 67].

І фактично, а не з будь-яких запобіжних мотивів, вважати дану ідею за наявності таких умов божевільною можуть тільки потенційні реальні злочинці чи їхні пособники [14, с. 67].

Адже ж даний підхід дозволяє реально мінімізувати рівень правопорушень, в першу чергу, тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень, а також значно зменшити ті штати антиделіктних органів, які займалися розкриттям кримінальних та інших правопорушень.

І ігнорувати вказані перспективи неможливо [14, с. 67; 19, с. 188; 20, с. 181; 21, с. 226; 22, с. 216; 24, с. 223].

І на завершення викладу авторського варіанту докорінного реформування інституту президента держави, прокуратури та всієї існуючої і перспективної системи антиделіктних органів як належної доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної основи реальної розбудови у будь-якій державі світу правової держави розвинутого гуманізму доцільно стисло викласти і наступне інноваційне розуміння базисних спеціальностей юриспруденції, що має бути обов'язково враховане у підготовці та практичній діяльності як антиделіктологів, так й правологів ;

1. Правологія - вчення про розробку і застосування правового регулювання [спеціаліст - праволог, діяльність – правологічна : правотворча (законотворча, підзаконотворча) і правозастосовча (юрконсультаційна, нотаріальна, пенсійна, правореєстраційна та ін.)] [23, с. 39-40; 24, с. 39; 25, с. 26].

2. Антиделіктологія - вчення про розробку і застосування засобів подолання правопорушень і відновлення правового статусу потерпілого [спеціаліст – антиделіктолог, діяльність – антиделіктна (прокурорська, судова, переслідувальна, адвокатська, слідча, ордістична, експертна, виконавча та ін.)] [23, с. 40; 24, с. 39; 25, с. 26].

3 урахуванням викладеного доцільно акцентувати увагу на тому, що наданий

вимогами ст. 75 Конституції України парламенту статус єдиного законодавчого органу [26] є юридично некомпетентним та таким, що суперечить положенням ч. 2 ст. 5 Конституції України, згідно яким єдиним джерелом влади в нашій державі є народ, який реалізує її, в т. ч. й безпосередньо [26].

У відповідності ж з вимогами ст. 69 Конституції України народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії [26], межі легітимності яких чітко визначені автором на підставі системного правового дослідження та відповідної розробки інноваційної редакції статті V «Межі правомірності і трирівневий механізм реалізації конкурентного правового статусу різних соціосуб'єктів» перспективного Конституційного кодексу України, а рівно будь-якої іншої країни світу [238, с. 266-270; 24, с. 261-265; та ін.].

З викладеного має бути зроблений висновок про те, що прийняті шляхом виборів та референдуму рішення фактично не народом, а виборцями, поміж яких немає таких представників народу, як неповнолітні, неосудні та деякі інші категорії осіб,⁵ є рівня закону і тому лише виборці є єдиним законотворчим органом, тоді як парламент, приймаючи як закони, так й підзаконні правові акти у вигляді постанов, звернень, декларацій тощо, та у будь-якому випадку – локальні підзаконні правові акти як власне юридичної установи, фактично є єдиним в державі правотворчим органом [12, с. 14; 13, с. 59; 14, с. 10], тоді як усі інші державні органи та посадові особи : Президент України, Прем'єр-міністр України, Кабінет Міністрів України, міністри, і закінчуючи керівником будь-якої низової юридичної особи, є вже правологами як суб'єкти базисної, корпоративної чи локальної підзаконотворчої діяльності [12, с. 13; 13, с. 59; 14, с. 10].

І, нарешті, розвиваючи майже двадцятирічний висновок автора [8, с. 4], що послідовно підтримувався та розвивався [12, с. 41-45; 13, с. 73-74; 14, с. 68-70; та ін.], доцільно наголосити на тому, що в контексті вимог ст. 1, ч. 2 ст. 3 і ч. 1 ст. 8 Конституції України у частині

наслідок й правовий статус того чи іншого соціосуб'єкта настільки, що був засуджений до позбавлення волі та ще не виправився і відбуває відповідне покарання [10, с. 15-16].

⁵ Наприклад, обґрунтовано з числа виборців виключати й осіб, які засуджені хоча б до позбавлення волі. Адже ж відверто алогічно надавати такого роду державну владу тим, хто порушив відповідне правове регулювання і як

визнання нашої держави правовою та дії принципу верховенства права, а також вже згаданого головного обов'язку держави та її органів утвердити та забезпечити права і свободи громадян [26] наукова та освітянська спеціальності «державне управління» мають бути перейменовані у «державно-правове управління» та безпечливо повернуті в лоно юриспруденції, а державні службовці, особливо обласного та вищого рівня, зобов'язані мати базову, принаймні другу вищу юридичну освіту за наявності в останньому з випадків базової освіти за профілем юридичної установи, яку така особа очолює, а інші суб'єкти владних повноважень - в базових галузях виробництва матеріальних благ та надання послуг [12, с. 40; 13, с. 73; 14, с. 22].

Будь-який суб'єкт, а тим більше посадова особа або репортер мас-медіа або, що значно гірше, - політик, поза межами правового регулювання - потенційний правопорушник і найчастіше, в силу звичайного ступеня заподіяної шкоди, - потенційний особливо небезпечний злочинець [12, с. 40; 13, с. 73; 14, с. 22; та ін.].

Необхідно, щоб всі керівники вищої ланки, але перш за все, депутати парламенту,⁶ Президент України, Прем'єр-міністр, інші члени Кабінету Міністрів та ін., мали базову вищу освіту рівня магістра (прирівнюваного до нього рівня спеціаліста) по одному із напрямків суспільної діяльності із виробництва суспільно корисних споживчих вартостей (товарів, послуг), а міністри та прирівняні до них керівники – за відповідним напрямком такої суспільної діяльності, і другу базову (а не супутню) вищу юридичну освіту рівня магістра (спеціаліста), а також не менше, ніж десятирічну позитивну практичну діяльність випускника-магістра за відповідним напрямком суспільної діяльності [12, с. 40; 13, с. 73-74; 14, с. 22].

Якщо говорити про керівників різними напрямками, перш за все, практичної діяльності у сфері журналістської галузі права і медіабезпеки, то вони зобов'язані мати належну базову медіа освіту чи освіту журналіста кваліфікацій магістра, а також з урахуванням додаткових достатньо суттєвих ризиків здійснення діяльності у цій сфері – обов'язково

й належну супутню юридичну освіту, а у разі наявності амбіцій й зайняти у цьому напрямку суспільної діяльності й посаду керівника загальнодержавного рівня, у т.ч. міністра культури та інформаційної політики, парламентаря та ін. – й юридичну освіту як другу вищу освіту кваліфікації магістра [12, с. 40-41; 13, с. 74; 14, с. 22-23].

А набуття такої освіти вказаними суб'єктами владних повноважень доцільно за розробленим автором та іншими представниками наукової школи юриспруденції професора Аланкіра інноваційним порядком отримання безкоштовної і доступної одинадцятирівневої базисної та супутньої юридичної чи іншої освіти, що принципово у такій редакції був презентований ще 9 грудня 2015 р. у залі Верховної Ради України на парламентських слуханнях по темі «Правове забезпечення реформи освіти в Україні» у вигляді відповідних розширеної та регламентної авторських доповідей [9, с. 8-9; 41] і зараз більш правильно представити вже схематично таким чином :

1. Дошкільний освітньо-кваліфікаційний рівень (далі – ОКР).
2. Шкільний (некваліфікований робітничий) ОКР із такими порядками отримання, як : звичайний, полегшений, особливий і пенітенціарний шкільний ОКР, що принципово можуть мати кожний із наступних ОКР (за винятком наукового) та із початковим, неповним і повним етапом проходження даного ОКР.
3. Позанормативний ОКР.
4. Кваліфікований робітничий ОКР.
5. Шкільний спеціалізований ОКР.
6. Університетський ОКР, який складається з університетського базового (бакалаврського) та університетського спеціалізованого (спеціалістського) етапу.
7. Академічний (магістерський) ОКР.
8. Науковий ОКР.
9. Післядипломний ОКР.
10. Самоосвітній ОКР.
11. Освіта соціооточенням [20, с. 65; 23, с. 88; 24, с. 86-87; та ін.].

Висновки. Викладене обґрунтування шляхом проведення відповідного системно-правового дослідження необхідності

⁶ Народними парламентарів треба іменувати не на основі відповідного закону [37], а лише після того, коли стане

зрозуміло, хто з них є власне народним, а хто антинародним депутатом [12, с. 40; 13, с. 73; 14, с. 22].

докорінного реформування інституту президента держави, прокуратури та всієї існуючої і перспективної системи антиделіктних органів як належної доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної основи реального становлення у будь-якій державі світу правової держави розвинутого гуманізму не претендує на

завершеність і складає лише належну доктринальну, проектну законодавчу та іншу прикладну основу для започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки загально визнаного варіанту його представлення і впровадження.

Список використаних джерел:

1. Берназюк Я. Міжнародні стандарти участі прокурора у судовому провадженні поза межами кримінального процесу. *Судебно-юридическая газета*. 11:30. 11 червня 2020 р. URL: <https://bit.ly/2UuFsmk>.
2. Верховенство права. Доповідь, схвалена Європейською Комісією «За демократію через право» (Венеціанською Комісією) на 86-му пленарному засіданні. Венеція. 25 – 26 березня 2011 р. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev2-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev2-ukr).
3. Висновок № 190 (1995) Парламентської Асамблеї Ради Європи щодо заявки України на вступ до Ради Європи від 26 вересня 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_590#Text.
4. Висновок Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) щодо проекту закону України «Про прокуратуру» № 539/2009 від 12-13 червня 2009 р. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2009\)048-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2009)048-ukr).
5. Детинич Г. Как Билл Гейтс собирается чипировать человечество, и почему у него ничего не получится. 14 мая 2020. URL: <https://3dnews.ru/1010614/kak-bill-geyts-sobiraetsya-chipirovat-chelovechestvo-i-pochemu-u-nego-nichego-ne-poluchitsya>.
6. Заместитель Генпрокурора Виктор Чумак: Наиболее привлекательными кандидатами были бы молодые успешные адвокаты. 20 января 2020 г. URL: https://zib.com.ua/ru/141090-naibolee_privlekatelnimi_kandidatami_bili_bi_molodie_ushpeshni.html.
7. Кириченко А.А. Проблемы совершенствования пенитенциарной системы как одно из направлений обеспечения прав и свобод ребенка. *Защита прав ребенка: гарантии, реальность, проблемы*: матер. междунар. научн.-практ. конфер. Одеса: НДРБВ ОІВС, 2000. С. 135-139.
8. Сто десять лучших доктрин и концепций научной школы профессора Аланкира (приглашение к дискуссии): научный доклад / под науч. ред. А.А. Кириченко. 54 489 слов. Европейская научная лига юристов. Киев: ЕНЛЮ «Consensus omnium», 2013. 160 с.
9. Новая доктрина одиннадцатилетнего образования и его учебного обеспечения: монография / под ред. А. А. Кириченко. Киев: Издатель Назаров О. А., 2019. 182 с.
10. Кириченко О.А., Тунтула О.С. Інноваційне розуміння механізму передачі влади від виборців до суб'єктів владних повноважень та властивостей цих повноважень. Лекція № 2. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правознавство»: навч. посібник. Київ: Видавець Назаров О. А., 2019. 96 с.
11. Кириченко А.А., Ланцедова Ю.А. Классификация экспертиз по базисной сущности объекта исследования и по иным основаниям. *Криміналістика і судова експертиза*: міжвідом. наук.-метод. зб. Київський НДІ судових експертиз; редкол.: О.Г. Рувін (голов. ред.) та ін. Київ: КНДІ СЕ, 2019. Вип. 64. С. 416-426.
12. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Інновації юриспруденції і законодавства в фармацевтичній діяльності: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2020. 97 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/30>.
13. Кириченко О.А., Ланцедова Ю.О., Тунтула О.С. Інновації юриспруденції та законності у сфері транспорту і транспортних технологій: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.
14. Кириченко О.А., Тунтула О.С., Ткач Ю.Д. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 98 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/40>.

15. Кириченко А.А., Косаревская О.В. Коренное реформирование института президента государства, органов прокуратуры как его правой руки и всей системы антиделиктных органов: часть 1. *Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 95. С. 23-37. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/kirichenko_kosarevskaya_95.pdf.

16. Кириченко А., Шимченко А. Конституционные основы наиболее эффективного, рационального и качественного соблюдения, предупреждения нарушения и максимально полного восстановления правового статуса физических лиц и иных социосубъектов: часть вторая. *Visegrad Journal on Human Rights. Рецензоване закордонне видання*. Братислава, Словения. 2021. № 5. С. 65-70. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/12/VJHR_5_2021.pdf.

17. Кириченко О.А., Березовенко Л.С., Бондаренко І.В. Розвиток інноваційних конституційних основ докорінного реформування інституту президента країни, прокуратури, публічної та інших антиделиктних органів в контексті забезпечення та відновлення правового статусу соціосуб'єктів. *Журнал східноєвропейського права*. 2022. № 98. С. 5-14. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2022/05/kirichenko_berezovenko_bondarenko_98.pdf.

18. Кириченко А.А., Косаревская О.В. Коренное реформирование института президента государства, органов прокуратуры как его правой руки и всей системы антиделиктных органов: часть 1. *Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 95. С. 23-37. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/kirichenko_kosarevskaya_95.pdf.

19. Кириченко О.А. Правовой статус суб'єктів подолання господарських кримінальних та інших правопорушень: підручник для магістрів спеціальності 081 Право. Частина 1: Основна частина. Київ: Видавець Назаров О.А., 2024. 268 с.

20. Кириченко О.А. Базові інноваційні досягнення юриспруденції: монографія. Київ: Видавець Назаров О. А., 2024. 2538 с.

21. Кириченко О.А. Сучасні проблеми кримінального та кримінального процесуального права: підручник для магістрів спеціальності 081 Право. Частина 1: Основна частина. Київ: Видавець Назаров О.А., 2024. 302 с.

22. Кириченко О.А. Інноваційні основи Антикримінальної галузі права та судочинства: монографія. Київ: Видавець Назаров О.А., 2024. 2570 с.

23. Кириченко О.А. Інноваційний базис антиделиктної діяльності: підручник для магістрів спеціальності 081 Право. Частина 1: Основна частина. Київ: Видавець Назаров О. А., 2025. 440 с.

24. Кириченко О.А. Базові інновації Антиделиктології: монографія. Київ: Видавець Назаров О.А., 2025. 2920 с.

25. Кириченко О.А. Інноваційне розуміння мегагенезису еволюції цивілізації людства та юриспруденції (правології, антиделиктології) як основи правової держави гуманізму. *Журнал східноєвропейського права*. 2025. № 130. С. 19-33. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2025/01/kirichenko_130.pdf.

26. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141, із змінами, згідно із законом № 27-ІХ від 3 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 38, ст. 160. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

27. Новітня концепція реформування судової влади України: навч. посібник / за наук. ред. О.А. Кириченка. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 60 с.

28. Про Вищий антикорупційний суд: закон України від 7 червня 2018 р., № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2018, № 24, ст. 212, зі змінами згідно закону від 8 жовтня 2024 р., № 3996-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>.

29. Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру»: закон України від 12 липня 2001 р. № 2663-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2001, № 44, ст. 233. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2663-14/ed20010726#Text>.

30. Про державний бюджет України на 2021 рік: закон України від 15 грудня 2020 р., № 1082-ІХ. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2021, № 16, ст. 144, зі змінами згідно закону України № 1932-ІХ від 2 грудня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#top>.

31. Про державний бюджет України на 2022 рік: закон України від 2 грудня 2021 р., № 1928-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2022, № 3, ст. 12, зі змінами згідно закону України № 2849-IX від 13 грудня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#top>.
32. Про державний бюджет України на 2023 рік: закон України від 3 листопада 2022 р., № 2710-IX, зі змінами згідно закону України від 29 червня 2023 р., № 3166-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>.
33. Про державний бюджет України на 2024 рік: закон України від 9 листопада 2023 р., № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-IX#Text>.
34. Про державний бюджет України на 2025 рік: закон України від 19 листопада 2024 р., № 4059-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-IX#Text>.
35. Про прокуратуру: закон України від 5 листопада 1991 р., № 1789-XII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1991, № 53, ст. 793, зі змінами, внесеними згідно закону України від 19 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 42, ст. 238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12#Text>.
36. Про прокуратуру: закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 2-3, ст. 12, зі змінами, внесеними згідно закону України від 20 серпня 2024 р., № 3894-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
37. Про статус народного депутата України: закон України від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1993, № 3, ст. 17, зі змінами, внесеними згідно закону № 3307-IX від 9 серпня 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>.
38. Про судоустрій і статус суддів: закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2016, № 31, ст. 545, зі змінами згідно закону від 18 липня 2024 р., № 3889-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
39. Виконання обов'язків та зобов'язань Україною: Резолюція 1346 Парламентської Асамблеї Ради Європи від 29 вересня 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_608#Text.
40. Функціонування демократичних інституцій в Україні: Резолюція 1755 Парламентської Асамблеї Ради Європи від 4 жовтня 2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a19#Text.
41. Розширена доповідь О.А. Кириченка «Недоліки та надбання міжнародного і вітчизняного правового регулювання освіти та новітня доктрина чотирнадцятиступеневої освіти та науки». 22 510 слів. Парламентські слухання «Правове забезпечення реформи освіти в Україні» 9 грудня 2015 р. 2015, 9 грудня. URL: <http://ihpl-mnu.mk.ua/головна/science/conference/розширена-доповідь-о-а-кириченка-недо/>.
42. Bill Gates said it's hard to deny vaccine conspiracy theories involving him because they're 'so stupid'. Tyler Sonnemaker. Jun 4, 2020, 6:30 PM. URL: <https://www.businessinsider.com/bill-gates-vaccine-conspiracy-theories-are-stupid-2020-6>.

References:

1. Bernaziuk Ya. Mizhnarodni standarty uchasti prokurora u sudovomu provadzhenni poza mezhamy kryminalnoho protsesu. *Sudebno-iurydycheskaia hazeta*. 11:30. 11 chervnia 2020 r. URL: <https://bit.ly/2UuFsmk>.
2. Verkhovenstvo prava. Dopovid, skhvalena Yevropeiskoiu Komisiieiu “Za demokratiu cherez parvo” (Venetsianskoiu Komisiieiu) na 86-mu plenarnomu zasidanni. *Venetsiia*. 25 – 26 bereznia 2011 r. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev2-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev2-ukr).
3. Vysnovok № 190 (1995) Parlamentskoi Asamblei Rady Yevropy shchodo zaiavky Ukrainy na vstup do Rady Yevropy vid 26 veresnia 1995 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_590#Text.
4. Vysnovok Yevropeiskoi komisii “Za demokratiu cherez parvo” (Venetsianska komisiiia) shchodo proektu zakonu Ukrainy “Pro prokuraturu” № 539/2009 vid 12-13 chervnia 2009 r. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2009\)048-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2009)048-ukr).
5. Detynych H. Kak Byll Heits sobyraetsia chypyrovat chelovechestvo, y pochemu u neho nycheho ne poluchysia. 14 maia 2020. URL: <https://3dnews.ru/1010614/kak-bill-geyts-sobiraetsya-chipirovat-chelovechestvo-i-pochemu-u-nego-nichego-ne-poluchysya>.

6. Zamestytel Henprokurora Vyktor Chumak: Naybolee pryvlekatelnimy kandydatamy bily bi molodie uspeshnie advokati. 20 yanvaria 2020 h. URL: https://zib.com.ua/ru/141090-naibolee_privlekatelnimi_kandidatami_bili_bi_molodie_uspeshn.html.

7. Kyrychenko A.A. Problemi sovershenstvovaniya penytentsyarnoi systemi kak odno yz napravleniy obespechenye prav y svobod rebenka. *Zashchyta prav rebenka: harantyy, realnost, problemi*: mater. mezhdunar. nauchn.-prakt. konfer. Odesa: NDRVV OIVS, 2000. S. 135-139.

8. Sto desiat luchshykh doktryn y kontseptsyi nauchnoi shkoli professora Alankyra (pryhlyashenye k dyskussyy): nauchnii doklad / pod nauch. red. A.A. Kyrychenko. 54 489 slov. Evropeiskaia nauchnaia lyha yurystov. Kyev: ENLIu “Consensus omnium”, 2013. 160 s.

9. Novaia doktryna odynadtsatyurovnevoho obrazovaniya y eho uchebnoho obespecheniya: monohrafiya / pod red. A. A. Kyrychenko. Kyev: Yzdatel Nazarov O. A., 2019. 182 s.

10. Kyrychenko O.A., Tuntula O.S. Innovatsiine rozuminnia mekhanizmu peredachi vlady vid vybortsiv do sub'ektiv vladnykh povnovazhen ta vlastyvostei tsykh povnovazhen. Lektsiia № 2. Kurs lektsii z navchalnoi dystsypliny “Pravoznavstvo”: navch. posibnyk. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2019. 96 s.

11. Kyrychenko A.A., Lantsedova Yu.A. Klassyfykatsiya ekspertyz po bazysnoi sushchnosti obekta ysledovaniya y po ynim osnovanyam. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza*: mizhvidom. nauk.-metod. zb. Kyivskyy NDI sudovykh ekspertyz; redkol.: O.H. Ruvyn (holov. red.) ta in. Kyiv: KNDI SE, 2019. Vyp. 64. S. 416-426.

12. Kyrychenko O. A., Lantsedova Yu. O., Tuntula O. S. Innovatsii yurysprudentsii i zakonodavstva v farmatsevtichnii diialnosti: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O., 2020. 97 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/30>.

13. Kyrychenko O.A., Lantsedova Yu.O., Tuntula O.S. Innovatsii yurysprudentsii ta zakonnosti u sferi transportu i transportnykh tekhnolohii: monohrafiia. Varshava: RS Glob-al Sp.z O.O., 2021. 95 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.

14. Kyrychenko O.A., Tuntula O.S., Tkach Yu.D. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Glob-al Sp.z O.O., 2021. 98 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/40>.

15. Kyrychenko A.A., Kosarevskaia O.V. Korennoe reformyrovanye ynstytuta prezydenta hosudarstva, orhanov prokuratury kak eho pravo ruky y vsei systemy antydelyktnykh orhanov: chast 1. *Zhurnal skhidnoievropeiskoho prava*. 2021. № 95. S. 23-37. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/kirichenko_kosarevskaya_95.pdf.

16. Kyrychenko A., Shymchenko A. Konstytutsyonnie osnovi naybolee efektyvnoho, ratsyonalnoho y kachestvennoho sobliudeniya, preduprezhdeniya narusheniya y maksimalno polnoho vosstanovleniya pravovoho statusa fyzycheskykh lyts y ynikh sotsyosubektov: chast vtoraiya. *Visegrad Journal on Human Rights*. Retsenzovane zakordonne vydannia. Bratislava, Sloveniia. 2021. № 5. S. 65-70. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/12/VJHR_5_2021.pdf.

17. Kyrychenko O.A., Berezovenko L.S., Bondarenko I.V. Rozvytok innovatsiinykh konstytutsiinykh osnov dokorinnoho reformuvannia instytutu prezydenta krainy, prokuratury, publichnotury ta inshykh antydelyktnykh orhaniv v konteksti zabezpechenni ta vidnovlenni pravovoho statusu sotsiosub'ektiv. *Zhurnal skhidnoievropeiskoho prava*. 2022. № 98. S. 5-14. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2022/05/kirichenko_berezovenko_bondarenko_98.pdf.

18. Kyrychenko A.A., Kosarevskaia O.V. Korennoe reformyrovanye ynstytuta prezydenta hosudarstva, orhanov prokuratury kak eho pravo ruky y vsei systemy antydelyktnykh orhanov: chast 1. *Zhurnal skhidnoievropeiskoho prava*. 2021. № 95. S. 23-37. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/kirichenko_kosarevskaya_95.pdf.

19. Kyrychenko O.A. Pravovyi status sub'ektiv podolannia hospodarskykh kryminalnykh ta inshykh pravoporushen: pidruchnyk dlia mahistriv spetsialnosti 081 Pravo. Chastyna 1: Osnovna chastyna. Kyiv: Vydavets Nazarov O.A., 2024. 268 s.

20. Kyrychenko O.A. Bazovi innovatsiini dosiahnenniia yurysprudentsii: monohrafiia. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2024. 2538 s.

21. Kyrychenko O.A. Suchasni problemy kryminalnoho ta kryminalnoho protsesualnoho prava: pidruchnyk dlia mahistriv spetsialnosti 081 Pravo. Chastyna 1: Osnovna chastyna. Kyiv: Vydavets Nazarov O.A., 2024. 302 s.

22. Kyrychenko O.A. Innovatsiini osnovy Antykryminalnoi haluzi prava ta sudochynstva: monohrafiia. Kyiv: Vydavets Nazarov O.A., 2024. 2570 s.

23. Kyrychenko O.A. Innovatsiinyi bazys antydeliktnoi diialnosti: pidruchnyk dlia mahistriv spetsialnosti 081 Pravo. Chastyna 1: Osnovna chastyna. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2025. 440 s.

24. Kyrychenko O.A. Bazovi innovatsii Antydeliktlohii: monohrafiia. Kyiv: Vydavets Nazarov O.A., 2025. 2920 s.

25. Kyrychenko O.A. Innovatsiine rozuminnia mehanizmu evoliutsii tsyvilizatsii liudstva ta yurysprudentsii (pravolohii, antydeliktlohii) yak osnovy pravovoi derzhavy humanizmu. *Zhurnal skhidnoievropeiskoho prava*. 2025. № 130. S. 19-33. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2025/01/kirichenko_130.pdf.

26. Konstytutsiia Ukrainy: zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1996, № 30, st. 141, iz zminamy, zghidno iz zakonom № 27-IX vid 3 veresnia 2019 r., VVR, 2019, № 38, st. 160. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.

27. Novitnia kontseptsiiia reformuvannia sudovoi vlady Ukrainy: navch. posibnyk / za nauk. red. O.A. Kyrychenka. Mykolaiv: Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2010. 60 s.

28. Pro Vyshchyi antykoruptsiinyi sud: zakon Ukrainy vid 7 chervnia 2018 r., № 2447-VIII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2018, № 24, st. 212, zi zminamy zghidno zakonu vid 8 zhovtnia 2024 r., № 3996-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>.

29. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy “Pro prokuraturu”: zakon Ukrainy vid 12 lypnia 2001 r. № 2663-III. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 2001, № 44, st. 233. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2663-14/ed20010726#Text>.

30. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2021 rik: zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 2020 r., № 1082-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2021, № 16, st. 144, zi zminamy zghidno zakonu Ukrainy № 1932-IX vid 2 hrudnia 2021 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#top>.

31. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2022 rik: zakon Ukrainy vid 2 hrudnia 2021 r., № 1928-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2022, № 3, st. 12, zi zminamy zghidno zakonu Ukrainy № 2849-IX vid 13 hrudnia 2022 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#top>.

32. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2023 rik: zakon Ukrainy vid 3 lystopada 2022 r., № 2710-IX, zi zminamy zghidno zakonu Ukrainy vid 29 chervnia 2023 r., № 3166-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>.

33. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2024 rik: zakon Ukrainy vid 9 lystopada 2023 r., № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-IX#Text>.

34. Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2025 rik: zakon Ukrainy vid 19 lystopada 2024 r., № 4059-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-IX#Text>.

35. Pro prokuraturu: zakon Ukrainy vid 5 lystopada 1991 r., № 1789-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 1991, № 53, st. 793, zi zminamy, vnesenymy zghidno zakonu Ukrainy vid 19 veresnia 2019 r., VVR, 2019, № 42, st. 238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12#Text>.

36. Pro prokuraturu: zakon Ukrainy vil 14 zhovtnia 2014 r. № 1697-VII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2015, № 2-3, st. 12, zi zminamy, vnesenymy zghidno zakonu Ukrainy vid 20 serpnia 2024 r., № 3894-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

37. Pro status narodnoho deputata Ukrainy: zakon Ukrainy vid 17 lystopada 1992 r. № 2790-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1993, № 3, st. 17, zi zminamy, vnesenymy zghidno zakonu № 3307-IX vid 9 serpnia 2023 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>.

38. Pro sudoustrii i status suddiv: zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 r. № 1402-VIII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 2016, № 31, st. 545, zi zminamy zghidno zakonu vid 18 lypnia 2024 r., № 3889-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

39. Vykonannia oboviazkiv ta zoboviazan Ukrainoiu: Rezoliutsiia 1346 Parlamentskoi Asamblei Rady Yevropy vid 29 veresnia 2003 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_608#Text.

40. Funktsionuvannia demokratychnykh instytuttsii v Ukraini: Rezoliutsiia 1755 Parlamentskoi Asamblei Rady Yevropy vid 4 zhovtnia 2010 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a19#Text.

41. Rozshyrena dopovid O.A. Kyrychenka “Nedoliky ta nadbannia mizhnarodnoho i vitchyznianoho pravovoho rehuliuвання osvity ta novitnia doktryna chotyrynadtsiatystupenevoi osvity ta nauky”. 22 510 sliv. Parlamentski slukhannia “Pravove zabezpechennia reformy osvity v Ukraini” 9 hrudnia 2015 r. 2015, 9 hrudnia. URL: <http://ihpl-mnu.mk.ua/holovna/science/conference/rozshyrena-dopovid-o-a-kyrychenka-nedo/>.

42. Bill Gates said its hard to deny vaccine conspiracy theories involving him because theyre so stupid. Tyler Sonnemaker. Jun 4, 2020, 6:30 PM. URL: <https://www.businessinsider.com/bill-gates-vaccine-conspiracy-theories-are-stupid-2020-6>.